

Forfatter: Topsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra NUTIDSBILLEDER (1878)

Citation: Topsøe, Vilhelm: "Udvalgte Skrifter", i Topsøe, Vilhelm: *Udvalgte Skrifter*, 1923, s. 259.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-topsoe02-shoot-idm140498674318048/facsimile.pdf> (tilgået 12. maj 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

Samtidig begyndte der i hans Sind at dæmre en Forestilling om, at det var et uhyggeligt Bevis paa Højbyernes Sneverssind og forkastelige Bygdepolitik, naar de gjorde det svageste Forsøg paa at trække Linien over til sig.

Da Mølleren var færdig, sagde han med nogle faa Ord sin Mening herom, fyndigt og bestemt, som det sømmer sig for Ord, der staaer en Mand bagved.

Beskedent og roligt sagde Mølleren: »Ja, jeg troer rigtig nok, at De har saa umaadelig Ret, Hr. Proprietær. Jeg er jo, som jeg har sagt Dem, selv interesseret i, at vi faae Lavby's Linien, derfor var jeg jo bange for, at jeg kunde se paa den med altfor gunstige Øjne. Men jeg har rigtignok mere og mere følt mig sikker paa, at det hang saaledes sammen, som De siger, naar man ser paa Sagen fra et uinteressert Standpunkt.«

Harald Holst gav atter en beroligende Udtalelse i saa Henseende, som Mølleren hørte paa med stor Opmærksomhed, nikkende bifaldende hele Tiden og understregende alle de Ord, der havde noget Indhold, ved at gjentage dem.

Saa rejste Mølleren sig takkende og sagde, at nu maatte han afsted. Han rullede sine Papirer sammen og ligesom for at sige Noget imens, sagde han, at det dog altid var godt at raadføre sig med oplyste Folk, der slog Sømmet paa Hovedet med faa Ord. »Jeg vilde ønske, vi kunde faae en Mand som Dem til vor Rigsdagsmand nu,« sagde han sluttelig, med nogle smaa Ophold, som kom fra, at han med Tænderne trak Sejlgarnet om Rullen i Knude.

»Rigsdagsmand? Ja, det er sandt, Peter Knudsen er jo død. Aa, det finder De nok,« sagde Harald Holst, som ogsaa havde rejst sig, »det er der Folk nok, som gjerne ville være.«

»Ja, det er vist nok,« sagde Mølleren, »men det er ikke af dem, vi kan være tjent med.«

»De kan jo selv stille Dem,« sagde Holst.

»Nej, naar vi kunde faae en bedre, saa vilde jeg ikke trænge mig selv frem, det ligger ikke for mig.«

Mølleren's skarpe Blik kunde ikke overse en lille Smule Kritik i den Andens Øje, og han tilføjede yderlig: »Desuden er jeg anset for at være saa yderlig, det blev ikke saa let at sætte mig igjennem, som f. Ex. en Mand som Dem. Jeg har

saa Mange, der har et Horn i Siden paa mig. Jeg er ikke saa slem, som man troer, men . . . nej, det kan De være forsikkert paa, at af os, som her staaer, har den Ene dobbelt saa gode Udsigter til at blive valgt som den Anden, og den Ene, som har de Udsigter, er ikke mig.»

»Troer De, jeg saa nemt kunde gaae igjennem?« sagde Holst og satte sig uvilkaarlig ned.

»Det troer jeg nok,« sagde Mølleren, drejende paa sin Hat. »Vi vilde stille Dem, skjøndt De ikke saadan hører til vores Parti, fordi De er en Mand, som interesserer Dem for Fremskridt og den Slags, og naturligvis fordi De vilde tage Dem af vores Linie. Og de Andre; ja, . . . De staaer jo udenfor Partierne; det er jo det, de altid raaber paa, naar vi stiller en af vore Egne op. Lad saa Nogen af dem gaa med til Deres Valg, saa er De saa valgt, som en Mand kan blive.«

Det var aabenbart, at den udkastede Ide havde gjort stor Virkning paa Harald Holst. Mølleren iagttog ham skarpt og med dyb Interesse, thi det var jo det, det gjaldt om: at faa ham til Rigsdagsmand. Lavby-Linien var Hovedsagen for ham, derfor gjaldt det, til Rigsdagen at faa en Mand stillet op, der vilde tage sig af den; men en Mand, der baade fyldtest gjorde dette Hensyn og tillige var en af hans »Egne« vilde vække saa stor Modstand, at Udfaldet af Valget var usikkert. Langt sikkrere var det at faa en lavbysindet Kandidat, paa hvem det tillige kunde antages, at der vilde falde en Del Stemmer fra den anden Side. I den Henseende var Harald Holst en saa passende Personlighed, som man vel kunde forlange.

Mølleren lavede sig nu atter til at gaa; han folte sin Fisk paa Krogen og vilde nu tage det med let Haand.

»Nu skal De igjen have Tak for det, De har sagt. Men . . . tænk nu over det, vi sidst kom til at tale om; jeg troer, det var et godt Indfald, jeg der fik, et udmærket Indfald, den Slags falder En saadan lige ned i Hovedet paa engang, og man kan ikke forstaa, at man ikke har havt dem før. Vi vælger Dem som en Visk. Ja, ja, lov mig nu, at De vil tænke over det, tænke alvorlig over det. Farvel!«

»Farvel, kjære Nielsen; se snart herind igjen. De boer jo her i Nærheden. Se snart herind.«